

О. Ж. Скибун,

здобувач кафедри інформаційної політики та технологій,

Національна академія державного управління при Президентові України, м. Київ

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В СФЕРІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ КРАЇН, ЩО ВХОДЯТЬ ДО РЕГІОНАЛЬНОЇ СПІВДРУЖНОСТІ В ГАЛУЗІ ЗВ'ЯЗКУ (АЗЕРБАЙДЖАН, ВІРМЕНІЯ, КАЗАХСТАН, КИРГИЗСТАН, ЛАТВІЯ, МОЛДОВА, РОСІЯ, УЗБЕКИСТАН, ТАДЖИКИСТАН): ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ

O. Skybun,

postgraduate of Information Policy and Technology,

National Academy of Public Administration under the President of Ukraine

THE AUTHORITIES IN THE FIELD OF TELECOMMUNICATIONS OF THE MEMBERS OF THE REGIONAL COMMONWEALTH IN THE FIELD OF COMMUNICATION (AZERBADZHAN, ARMENIA, KAZAKHSTAN, KYRGYZSTAN, LATVIA, MOLDOVA, RUSSIA, UZBEKISTAN, TAJIKISTAN): AIMS, OBJECTIVES AND FUNCTIONS

Аналіз законодавчих актів у сфері телекомунікацій, положень органів виконавчої влади в сфері телекомунікацій, функцій державного управління та регулювання органів державної влади у сфері телекомунікацій зарубіжних країн.

Analysis of the legislative telekomuniktsaiy, the provisions of the executive in the telecommunications industry, the functions of government and regulatory authorities in telecommunications foreign countries.

Ключові слова: законодавство, нормативна база, державне управління, державне регулювання, органи виконавчої влади, функції державного управління та регулювання, сфера телекомунікацій, діяльність у сфері телекомунікацій.

Key words: legislation, regulatory framework, governance, regulation, executive authorities and functions of government regulation, the scope of telecommunications activities in telecommunications.

Науково-технічний прогрес призвів до революційних наслідків у процесах розвитку суспільства. Стрімкий розвиток інформаційних та комунікаційних технологій (далі — ІКТ) та постійне зростання кількісних і якісних показників інформації стали ключовими факторами, які визначають сутність нового типу суспільства — інформаційного суспільства.

Сьогодні рух до інформаційного суспільства є загальною світовою тенденцією, яка охоплює практично усі країни (розвинені і ті, що розвиваються). Інформаційне суспільство є сучасним етапом цивілізаційного розвитку суспільства, сутність якого — збільшення масштабів створення, накопичення, передачі, обробки, а також використання інформації, що призводить до постійного збільшення впливу інформаційно-комунікаційних технологій на всі сфери сучасного суспільства.

Перспективи формування інформаційного суспільства в Україні пов'язані зі створенням розвиненого інформаційного середовища як сукупності технологічних, політичних, правових, економічних і соціально-культурних компонентів, факторів і умов.

Враховуючи та, що телекомунікації є основною складовою ІКТ, які в свою чергу відіграють значну роль в розбудові інформаційного суспільства, питання управління та регулювання в сфері телекомунікацій виходять на новий рівень. Цей рівень характеризується постійними змінами технологій, впровадженням нового телекомунікаційного обладнання (технологічного та абонентського), програмного забезпечення, а також нових телекомунікаційних послуг та послуг на основі телекомунікацій.

Постійні зміни та трансформації різних аспектів сфери телекомунікацій призводять до того, що теоретичне обґрунтування відстає від практичного використання телекомунікацій. Теоретичні дослідження мають декілька напрямів: технічний, нормативно-правовий, управлінський, соціальний та інші. Враховуючи тематику статті, найбільш прийнятними є нормативно-правовий та управлінський підходи до аналізу органів державної влади в сфері телекомунікацій.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Ефективність державного управління та регулювання в сфері телекомунікацій залежить від здатності органів державної влади, які виконують функції управління та регулювання, виконувати свої функції в рамках змін, що відбуваються в сфері телекомунікацій. Основними чинниками, що впливають на ці процеси, є науковий прогрес та інновації, які призводять до постійного ускладнення технологічної та технічної складової сфери телекомунікацій.

У цій статті проаналізовано законодавчі акти в сфері телекомунікацій країн, що входять до Регіональної співдружності в галузі зв'язку (далі — країн РСЗ), а саме: Азербайджан, Болгарія, Вірменія, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Росія, Узбекистан, Таджикистан.

Вибір для аналізу законодавчої бази в сфері телекомунікацій вказаних країни обумовлений тим, що ці країни раніше входили до складу однієї країни (СРСР), тому їх стартові умови (технічна, технологічна та законодавча бази) практично були однаковими, тому і вини-

кає інтерес проаналізувати їх сучасний стан розвитку сфери телекомунікацій.

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз досліджень і публікацій показав, що здебільшого дослідження в сфері управління та регулювання точаться навколо теоретичних основ та підходів до тих чи інших складових механізмів державного управління. Так, вітчизняна дослідниця Малишева М.А. вивчає загальні питання теорії та механізми сучасного державного управління в цілому. Азербайджанський вчений Рустамов О.М. досліджує моделі механізму управління підприємствами сфери телекомунікацій Азербайджану. Російський дослідник Шестобітов А.С. вивчає питання державних та приватних факторів у телекомунікаційній сфері в Росії відносно моделювання прийняття та реалізації політичних рішень у сфері телекомунікацій. Вітчизняні дослідники С.С. Азаров та Т.М. Попова вивчають питання проблем державного управління в сфері ІКТ. Російський дослідник Григорян А.В. вивчає питання світового досвіду розвитку телекомунікаційного ринку, Панов В.В. вивчає питання державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств у сфері телекомунікацій. Недослідженими залишаються питання функцій і повноважень органів державної влади в сфері телекомунікацій країн РСЗ.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Завдання цієї статті — проаналізувати функції та повноваження органів державної влади, що здійснюють функції управління, регулювання та нагляду в сфері телекомунікацій, країн РСЗ з метою вироблення рекомендацій для вдосконалення механізмів державного управління та регулювання в сфері телекомунікацій України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У ході дослідження були проаналізовані законодавчі акти, що визначають функції та повноваження окремих уповноважених органів країн, що входять до РСЗ, а також положення про окремі центральні органи влади в сфері телекомунікацій, якими регламентовано структуру, повноваження, завдання, функції, права та обов'язки.

Республіка Білорусь. Законом Республіки Білорусь "Про електрозв'язок" визначено органи, що здійснюють державне регулювання та управління в галузі електрозв'язку, а саме: Президент Республіки Білорусь, Рада Міністрів Республіки Білорусь, Міністерство зв'язку та інформатизації Республіки Білорусь, місцеві Ради депутатів, виконавчі і розпорядчі органи та інші державні органи, а також Державна комісія з радіочастот при Раді Безпеки Республіки Білорусь, Державна інспекція Республіки Білорусь з електрозв'язку Міністерства зв'язку та інформатизації Республіки Білорусь у межах їх компетенції (стаття 6 Закону) [5].

Також окремими положеннями цього Закону визначено повноваження цих державних органів (статті 7, 8, 9, 10, 11 та 12 цього Закону) [5].

Особливістю Білорусії є те, що Президент Республіки Білорусь визначає державну політику і здійснює інше державне регулювання в галузі електрозв'язку відповідно до Конституції Республіки Білорусь, цим Законом та іншими законодавчими актами (стаття 7 Закону). А Рада Міністрів Республіки Білорусь у галузі електрозв'язку забезпечує проведення державної політики та затверджує програми розвитку електрозв'язку і забезпечує їх реалізацію (стаття 8 Закону) [5].

У той же час Міністерство зв'язку та інформатизації Республіки Білорусь в галузі електрозв'язку (яке підпорядковується Раді Міністрів Республіки Білорусь) здійснює: розробку і реалізацію програм розвитку електрозв'язку, моніторинг та централізоване управління мережею електрозв'язку загального користування та

організаційно-технічне забезпечення функціонування мереж електрозв'язку, управління ними і міжнародне співробітництво в галузі електрозв'язку (стаття 9 Закону) [5].

Більш детально і повно цілі, завдання, повноваження та структуру визначено Положенням про Міністерство зв'язку та інформатизації Республіки Білорусь [21].

Іншою особливістю Білорусії є Міжвідомча координаційна рада при Міністерстві (далі — МВКР). До складу якої входять представники різних міністерств і відомств Республіки Білорусь. Ця МВКР створена і функціонує для здійснення координації робіт зі створення і будівництва в республіці мереж електрозв'язку, що мають вихід на мережу електрозв'язку загального користування [21].

Крім того, в Республіці Білорусь законодавчо закріплено питання участі місцевих Рад депутатів, виконавчих і розпорядчих органів, інших державних органів у здійсненні державного регулювання та управління в галузі електрозв'язку відповідно до законодавства [5].

Аналіз законодавчої та нормативної бази Республіки Білорусь у сфері електрозв'язку свідчить про активну і всебічну участь держави в питаннях управління, регулювання та будівництва в сфері електрозв'язку. Для цього у держави є відповідні можливості. Так, згідно з переліком господарських товариств, акції (частки у статутних фондах) яких належать Республіці Білорусь та передані в управління Міністерству зв'язку та інформатизації: ОАО "Белсвязьстрой", ОАО "Белремстройсвязь", ОАО "Минсктелекомстрой", ЗАО "Белоруская сеть телекоммуникаций", ОАО "ПРОМСВЯЗЬ", ОАО "Гипросвязь" [21].

Російська Федерація. Положеннями Федерального Закону "Про зв'язок" визначено повноваження органів державної влади в області зв'язку, а також права і обов'язки осіб, що беруть участь у зазначеній діяльності або користуються послугами зв'язку.

Відповідно до Положення про Міністерство інформаційних технологій і зв'язку Російської Федерації (далі — Міністерство) [11] визначено, що Міністерство є федеральним органом виконавчої влади, що здійснює функції по виробленню державної політики і нормативно-правовому регулюванню в сфері інформаційних технологій, електрозв'язку та поштовому зв'язку, у тому числі в сфері використання інформаційних технологій при формуванні державних інформаційних ресурсів і забезпечення доступу до них, розвитку систем телевізійного віщання і радіомовлення, використання і конверсії радіочастотного спектра [11].

Згідно з Положенням, Міністерство, серед іншого, здійснює координацію і контроль діяльності структур, що перебувають у його веденні, а саме: Федеральної служби по нагляду в сфері зв'язку, Федерального агентства по інформаційних технологіях і Федерального агентства зв'язку [15].

Республіка Казахстан. Відповідно до Закону Республіки Казахстан "Про зв'язок" [7] державне регулювання і контроль за діяльністю в галузі зв'язку здійснюється за допомогою правового забезпечення, ліцензування окремих видів діяльності, контролю за дотриманням законодавства Республіки Казахстан в галузі зв'язку. Державне управління в галузі зв'язку здійснюється Урядом Республіки Казахстан та уповноваженим органом, державний контроль за дотриманням законодавства Республіки Казахстан у галузі зв'язку здійснюється уповноваженим органом (стаття 4 Закону) [7].

Агентство Республіки Казахстан по інформатизації та зв'язку (далі — Агентство) є уповноваженим на реалізацію державної політики в сфері інформатизації і зв'язку, але не входить до складу уряду Республіки Казахстан. Також Агентство має територіальні підрозділи (аналогічно з територіальним розподілом країни) [13].

Особливістю Казахстану Аналіз основних досліджень і публікацій є те, що один орган є відповідальним

за галузь зв'язку (телекомунікації та поштовий зв'язок) та сферу інформатизації.

Відмінною особливістю Республіки Казахстан є залучення місцевих органів виконавчої влади в процеси управління в сфері телекомунікацій. Це положення знайдено в Законі Республіки Казахстан "Про зв'язок" [7], де окремою статтею закріплена компетенція місцевих виконавчих органів як обласних і районних, так і міст республіканського значення, що включає в себе визначення і розробку з територіальними підрозділами уповноважених органів планів будівництва споруд зв'язку, ліній телекомунікацій і інших об'єктів інженерної інфраструктури, за винятком мереж підрозділів урядового зв'язку, а також внесення пропозицій акімату області (міста республіканського значення, столиці) по організації надання послуг зв'язку на відповідній адміністративно-територіальній одиниці для включення в плани розвитку області (міста республіканського значення, столиці) [7].

Республіка Таджикистан. Відповідно до Закону Республіки Таджикистан "Про електричний зв'язок" [9] державне управління діяльності в області електричного зв'язку та радіочастот в Республіці Таджикистан здійснюють Уряд Республіки Таджикистан і уповноважений державний орган у сфері електричного зв'язку (стаття 5 Закону). Крім того, положеннями цього Закону визначено, що Уряд Республіки Таджикистан у галузі електричного зв'язку має такі повноваження з проведення державної політики в галузі електричного зв'язку, та з розробки і здійснення програм щодо демонополізації та приватизації в області електричного зв'язку (стаття 6 Закону). У той же час даним Законом визначено передачу повноважень з регулювання сектора електричного зв'язку уповноваженому державному органу в галузі електричного зв'язку, уповноваженому державному органу з нагляду і регулювання в області електричного зв'язку та іншим органам виконавчої влади Республіки Таджикистан в межах компетенції, покладеної на них цим Законом (стаття 6 Закону) [9].

Міністерство зв'язку Республіки Таджикистан є органом державного управління, відповідальним за розробку і реалізацію державної політики в сфері електричного зв'язку, поштового зв'язку та інформатизації, а також за розробку і реалізацію технічної політики в сфері радіомовлення і телебачення. Водночас Міністерство має право залучати керівників відповідних міністерств, відомств, організацій, органів виконавської влади на місцях (Хукуматів) до рішення соціально-економічних проблем, що входять до компетенції Міністерства, які виникли [17].

Республіка Узбекистан. Законом Республіки Узбекистан "Про телекомунікації" [10] визначено питання регулювання суспільних відносин в області створення функціонування і розвитку телекомунікацій.

Узбецьке агентство зв'язку та інформатизації (далі — Агентство) є координуючим органом управління, уповноваженим для рішення завдань і проведення державної політики в сфері зв'язку, інформатизації і використання радіочастотного спектра. Агентство має територіальні управління (аналогічні із адміністративним поділом країни) [20].

Згідно з Положенням про Агентство до його сфери управління входять: Фонд розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, Центр науково-технічних і маркетингових досліджень, Державна інспекція зв'язку, Державна комісія з радіочастот Республіки Узбекистан, Ташкентський університет інформаційних технологій, Державна фельд'єгерська служба, Республіканський вузол спеціального зв'язку, Республіканський центр управління мережами телекомунікацій Узбекистану, Центр радіозв'язку, радіомовлення і телебачення, Центр електромагнітної сумісності, Центр розвитку і впровадження комп'ютерних і інформаційних технологій, Спеціальне аварійно-відбудовне управління (військове

формування), Підприємство мережі передачі даних "Узпак", Науково-виробничо підприємство "Траніт" [20].

Аналіз спектра питань, яким займаються зазначені організації показує, що в руках Узбецького Агентства зосереджено увесь потенціал (інструментарій), необхідний для ефективного виконання поставлених перед ним завдань у галузі зв'язку.

Іншою особливістю є те, що вирішення питань матеріально-технічного забезпечення, а також оплати праці працівників центрального апарата Агентства і його територіальних управлінь здійснюються за рахунок коштів Фонду розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, а також інших джерел, не заборонених законодавством [20]. А матеріально-технічне забезпечення підвідомчих організацій, підприємств і установ, а також оплата праці їхніх працівників здійснюються за рахунок коштів державного бюджету (навчальний заклад, спеціальні підприємства, військові підрозділи, що перебувають на бюджетному фінансуванні), власних коштів, коштів Фонду розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, а також інших джерел, не заборонених законодавством [20].

Також для виконання завдань і функцій Агентство має право акумулювати кошти організацій і компаній у сфері зв'язку та інформатизації, надані на добровільній основі для оплати членських внесків Республіки Узбекистан у міжнародних організаціях сфери зв'язку й інформатизації [20].

Латвія. Враховуючи те, що Латвія входить до складу Європейського Союзу, структура Міністерства сполучень Латвії приведена до норм і положень Європейського Союзу. Міністерство сполучень Латвії (далі — Міністерство) є основною установою державного управління в галузі транспорту і зв'язку, розробляє проекти правових актів, які регламентують діяльність у цих галузях, а також розробляє документи, що забезпечують здійснення політики в підпорядкованих Міністерству установах державного управління і господарських товариств, у яких Міністерство є власником часток капіталу [18].

Крім того, у Міністерства є підпорядковані установи державного управління і товариства капіталу, у яких Міністерство є власником часток державного капіталу: у державному акціонерному товаристві "Valsts informācijas tīkla agentūra" (Агентство державної інформаційної мережі); у державному акціонерному товаристві "Elektronisko sakaru direkcija" (Дирекція електронних зв'язків); у державному акціонерному товаристві "Latvijas Pasts" (Латвійська Пошта); у державному акціонерному товаристві "Latvijas valsts radio un televīzijas centrs" (Державний центр радіо й телебачення Латвії) [18].

А також Міністерство є власником часток державного капіталу в приватних суспільствах капіталу: у товаристві з обмеженою відповідальністю "Latvijas Mobilais Telefons" ("Латвійський мобільний телефон") [18].

Республіка Азербайджан. Міністерство зв'язку та інформаційних технологій Республіки Азербайджан (далі — Міністерство) є центральним органом виконавчої влади, що формує і реалізує державну політику в сфері зв'язку (пошта, телекомунікація) та інформаційних технологій в Республіці, забезпечує нормативно-правове врегулювання, розвиток зв'язку і інформаційних технологій, а також зв'язує діяльність інших державних органів у цій сфері [16].

Особливістю Міністерства Республіки Азербайджан є представлення державних інтересів на підприємствах, що діють у сфері зв'язку і інформаційних технологій (у статутному капіталі яких є державна частка), а також здійснення контролю над їх діяльністю, а також організація цілеспрямованого використання коштів, що надходять у розпорядження Міністерства за рахунок державного бюджету, кредитів, грантів, технічної допомоги

та інших джерел та організовує підготовку конкурсних документів по інвестиційних проектах і забезпечує проведення тендерів відповідно до законодавства [16].

Також у підпорядкуванні Міністерства знаходиться Державний фонд розвитку інформаційних технологій (Фонд), який є державною структурою. [23]. Основною метою цього Фонду є надання допомоги у проведеної державної політики у сфері інформаційно-комунікаційних технологій Азербайджанської Республіки, підтримка підприємницької діяльності, стимулювання інноваційних і науково-дослідних проектів і розвиток сучасної інфраструктури, надання фінансової підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва, сприяння залученню внутрішніх і зовнішніх інвестицій [21].

Республіка Киргизстан. У Республіці Киргизстан Законом "Про електричний і поштовий зв'язок" визначено, що Уряд Киргизької Республіки делегує свої повноваження по управлінню в області електричного і поштового зв'язку Міністерству транспорту та зв'язку, Національному агентству зв'язку та іншим органам виконавчої влади Киргизької Республіки, що несуть в межах своєї компетенції відповідальність за стан і розвиток всіх видів електричного і поштового зв'язку [3].

Республіка Молдова. Відповідно до положень закону Республіки Молдова "Про електронні комунікації" органом, що здійснює розробку, просування та реалізацію політики Уряду в галузі електронних комунікацій і визначає стратегію розвитку цієї галузі, є Міністерство інформаційного розвитку [8].

Органом, що регулює діяльність у області електронних комунікацій і інформаційних технологій, і забезпечує реалізацію стратегій розвитку зазначених областей та здійснює нагляд за дотриманням законодавства у галузі електронних комунікацій постачальниками мереж та/або послуг електронних комунікацій, є Національне агентство з регулювання в області електронних комунікацій і інформаційних технологій [8].

Це Агентство здійснює свої регулятивні функції з метою реалізації стратегії розвитку електронних комунікацій, забезпечення надання універсальної послуги, взаємопідключення та взаємодії мереж електронних комунікацій, заохочення конкуренції, захисту користувачів [8].

Особливістю цього Закону є те, що в ньому детально вписані функції, повноваження та права Національного агентства з регулювання в області електронних комунікацій і інформаційних технологій. Слід також зазначити, що дане Агентство формує свій бюджет на черговий рік з регулятивно-моніторингових платежів, платежів за надані ресурси нумерації та інших фінансових коштів, передбачених законом [8].

Республіка Вірменія. Законом Республіки Вірменія "Про електронний зв'язок" визначено лише функції компетентного особи чи компетентних осіб, функції та компетенцію регулюючої особи. Відповідно до інформації, розміщеній на веб-сайті Уряду Республіки Вірменія, Республіканським органом виконавчої влади, який розробляє і здійснює політику Уряду Республіки Вірменія в сферах транспорту, зв'язку та інформатизації, є Міністерство транспорту та зв'язку Республіки Вірменія.

Особливістю Республіки Вірменія є законодавче визначення норми, яка визначає, що регулююча особа (державний орган) при встановленні порядку надання ліцензії на мережу, також враховує і стимулювання науково-дослідних робіт, робіт з розвитку і впровадження нових послуг електронного зв'язку [4].

ВИСНОВКИ

Аналіз законодавчих актів та Положень про органи державної влади в сфері телекомунікацій, що здійснюють функції управління та регулювання в цій сфері, показав:

— даними законодавчими актами визначено функції і повноваження органів виконавчої влади в сфері телекомунікацій. Крім того, нормативними актами (Положеннями) регламентовано діяльність цих органів (цілі, функції, повноваження, обов'язки, структура та інші питання);

— в усіх країнах РСЗ (Азербайджан, Білорусія, Вірменія, Казахстан, Киргизстан, Латвія, Молдова, Узбекистан, Таджикистан та Туркменістан) управління та регулювання в сфері телекомунікацій здійснюють центральні органи виконавчої влади.

Аналіз державного управління в сфері телекомунікацій в країнах РСЗ виявив такі особливості:

а) органи, які поєднують у собі управління, регулювання, нагляд та технічну політику (це такі країни: Білорусь, Росія);

б) органи, які окремо здійснюють зазначені вище повноваження (Киргизька Республіка);

в) наявність або відсутність регіональних підрозділів (має регіональні підрозділи: Агентство Республіки Казахстан по інформатизації і зв'язку, Узбецьке агентство зв'язку та інформатизації мають регіональні структурні підрозділи);

г) фінансування на утримання:
— тільки за рахунок бюджетних коштів: Білорусь, Росія, Казахстан;

— за рахунок бюджетних коштів, інших джерел та/або спеціальних фондів: Таджикистан, Азербайджан;

— без прямого бюджетного фінансування: Узбецьке агентство зв'язку та інформатизації, Молдавське Національне агентство з регулювання в області електронних комунікацій та інформаційних технологій;

д) органи, які володіють та/або контролюють частки держави в активах підприємств та організацій, що підпорядковуються йому, це Латвія, Узбекистан, Азербайджан.

Враховуючи вищевказане, на думку автора, найбільш прийнятними для України могли б стати моделі державного управління в сфері телекомунікацій Білорусії та Узбекистану.

Рекомендації для України:
— відновити орган управління в сфері телекомунікацій (ЦОВЗ) як окрему структуру;

— додати до повноважень ЦОВЗ додаткові важелі для здійснення управлінських функцій в сфері телекомунікацій;

— вирішити питання спільного використання наукових та навчальних ресурсів сфери телекомунікацій (між ЦОВЗ та НКРЗІ).

Література:

1. Закон Азербайджанской Республики "О телекоммуникации" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rcc.org.ru>

2. Закон Азербайджанской Республики от 20.06.1997 "О Связи".

3. Закон Кыргызской Республики от 02.04.1998 № 31 "Об электрической и почтовой связи" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rcc.org.ru>

4. Закон Республики Армения от 05.12.2009 № НО-207 "Об электронной связи" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rcc.org.ru>

5. Закон Республики Беларусь от 19.07.2005 № 45-З "Об электросвязи" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rcc.org.ru>

6. Закон Республики Казахстан от 11.01.2007 № 214-III ЗРК "О лицензировании" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rcc.org.ru>

7. Закон Республики Казахстан от 5 июля 2004 года № 567-III "О связи" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rcc.org.ru>

8. Закон Республики Молдова от 15.11.2007 № 241 "Об электронных коммуникациях" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rcc.org.ru>

9. Закон Республики Таджикистан от 10.05.2002 № 56 "Об электрической связи". [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.rcc.org.ru>.

10. Закон Республики Узбекистан от 20.08.1999 № 822-I "О телекоммуникациях" [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.rcc.org.ru>

11. Закон Российской Федерации "О связи" [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.minsvyaz.ru>

12. Закон Туркменистана "О связи" [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.rcc.org.ru>

13. Положение об Агентстве Республики Казахстан по информатизации и связи (согласно Указу Президента Республики Казахстан от 13 июня 2003 года № 1107 "О дальнейшем совершенствовании системы государственного управления Республики Казахстан") [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.aic.gov.kz/>

14. Положение о Министерстве информационного развития Республики Молдова (постановление Правительства от 10 января 2006 года № 30) [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.mdi.gov.md>

15. Положение о Министерстве информационных технологий и связи Российской Федерации (постановление Правительства Российской Федерации от 26 июня 2004 года № 311) [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.minsvyaz.ru>

16. Положение о Министерстве связи и информационных технологий Азербайджанской Республики (распоряжение Президента Азербайджанской Республики от 20 февраля 2004 года № 94) [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.mincom.gov.az>

17. Положение о Министерстве связи Республики Таджикистан [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.mincom.tj>

18. Положение о Министерстве сообщений Латвии (правила от 29 апреля 2003 года № 242, выданное в соответствии с частью первой статьи 16 Закона "Об устройстве государственного управления") [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.sam.gov.lv>

19. Положение о Министерстве транспорта и коммуникаций Кыргызской Республики (постановление Правительства Кыргызской Республики от 19 января 2006 года № 30) [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.mtk.gov.kg>

20. Положение об Узбекском агентстве связи и информатизации [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.aci.uz>

21. Положение о Министерстве связи и информатизации Республики Беларусь (постановление Совета Министров Республики Беларусь от 17 марта 2004 года № 302. [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.mpt.gov.by/>

22. Постановление Правительства Кыргызской Республики от 15.12.2009 № 758 "Об утверждении Положения о Государственном агентстве связи при Правительстве Кыргызской Республики" [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.rcc.org.ru>

23. Государственный фонд развития информационных технологий Азербайджанской Республики [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.mincom.gov.az/page-411/page-473>

References:

1. Zakon Azerbaidzhanskoi Respubliki "O telekommunikacii" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

2. Zakon Azerbaidzhanskoi Respubliki ot 20.06.1997 "O Svyazi".

3. Zakon Kyrgyzskoi Respubliki ot 02.04.1998 № 31 "Ob elektricheskoi i pochtovoi svyazi" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

4. Zakon Respubliki Armeniya ot 05.12.2009 № NO-207 "Ob elektronnoi svyazi" [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupa: <http://www.rcc.org.ru>

5. Zakon Respubliki Belarus` ot 19.07.2005 № 45-Z "Ob elektricheskoi svyazi" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

6. Zakon Respubliki Kazaxstan ot 11.01.2007 № 214-III ZRK "O licenzirovanii" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

7. Zakon Respubliki Kazaxstan ot 5 iyulya 2004 goda № 567-II "O svyazi" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

8. Zakon Respubliki Moldova ot 15.11.2007 № 241 "Ob elektronnykh kommunikaciyax" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

9. Zakon Respubliki Tadzhiqistan ot 10.05.2002 № 56 "Ob elektricheskoi svyazi". [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>.

10. Zakon Respubliki Uzbekistan ot 20.08.1999 № 822-I "O telekommunikaciyax" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

11. Zakon Rossiiskoi Federacii "O svyazi" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.minsvyaz.ru>

12. Zakon Turkmenistana "O svyazi" [Elektronnyi resurs]. — Rezhim dostupa: <http://www.rcc.org.ru>

13. Polozhenie ob Agentstve Respubliki Kazaxstan po informatizacii i svyazi (soglasno Ukazu Prezidenta Respubliki Kazaxstan ot 13 iyunya 2003 goda № 1107 "O dal'neishem sovershenstvovanii sistemy gosudarstvennogo upravleniya Respubliki Kazaxstan") [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.aic.gov.kz/>

14. Polozhenie o Ministerstve informacionnogo razvitiya Respubliki Moldova (postanovlenie Pravitel'sta ot 10 yanvarya 2006 goda № 30) [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.mdi.gov.md>

15. Polozhenie o Ministerstve informacionnykh texnologii i svyazi Rossiiskoi Federacii (postanovlenie Pravitel'sta Rossiiskoi Federacii ot 26 iyunya 2004 goda № 311) [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.minsvyaz.ru>

16. Polozhenie o Ministerstve svyazi i informacionnykh texnologii Azerbaidzhanskoi Respubliki (rasporyazhenie Prezidenta Azerbaidzhanskoi Respubliki ot 20 fevralya 2004 goda № 94) [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.mincom.gov.az>

17. Polozhenie o Ministerstve svyazi Respubliki Tadzhiqistan [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.mincom.tj>

18. Polozhenie o Ministerstve soobschenii Latvii (pravila ot 29 aprelya 2003 goda № 242, vydannoe v sootvetstvii s chast'yu pervoi stat'i 16 Zakona "Ob ustroistve gosudarstvennogo upravleniya") [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.sam.gov.lv>

19. Polozhenie o Ministerstve transporta i kommunikacii Kyrgyzskoi Respubliki (postanovlenie Pravitel'sta Kyrgyzskoi Respubliki ot 19 yanvarya 2006 goda № 30) [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.mtk.gov.kg>

20. Polozhenie ob Uzbekskom agentstve svyazi i informatizacii [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.aci.uz>

21. Polozheniya o Ministerstve svyazi i informatizacii Respubliki Belarus` (postanovlenie Soveta Ministrov Respubliki Belarus` ot 17 marta 2004 goda № 302. [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.mpt.gov.by/>

22. Postanovlenie Pravitel'sta Kyrgyzskoi Respubliki ot 15.12.2009 № 758 "Ob utverzhdenii Polozheniya o Gosudarstvennom agentstve svyazi pri Pravitel'ste Kyrgyzskoi Respubliki" [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.rcc.org.ru>

23. Gosudarstvennyi fond razvitiya informacionnykh texnologii Azerbaidzhanskoi Respubliki [Elektronnii resurs]. — Rezhim dostupu: <http://www.mincom.gov.az/page-411/page-473>

Стаття надійшла до редакції 25.04.2013 р.